

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ В ЄС

Рівень вищої освіти –перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма Міжнародне та європейське право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
цивільного права
Протокол №1 від 28 серпня 2024р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Захист прав споживачів в ЄС
Викладач (-і)	Гришко Уляна Петрівна, к.ю.н., доцентка кафедри цивільного права
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
Е-mail викладача	uliana.hryshko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі здобувачами, <i>розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри</i> https://kcp.pnu.edu.ua/informatsiia-shchodo-navchalnoho-protsesu/ . Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту щодо індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є споживчі відносини щодо захисту прав споживачів, система законодавства, а також практика реалізації відповідних норм різними суб'єктами.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається зі <u>змістовного модуля</u>, який включає <u>ряд тем</u>:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правові основи захисту прав споживачів в ЄС. 2. Інституційне забезпечення захисту прав споживачів в ЄС. 3. Правовий статус споживача в ЄС. 4. Особливості захисту прав споживачів в ЄС за договорами купівлі- продажу. 5. Реалізація прав споживачів в ЄС за договорами про надання послуг. 6. Відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів в ЄС. 7. Юрисдикційна та неюрисдикційна форми захисту прав споживачів в ЄС. <p>Захист прав споживачів в ЄС із застосуванням норм європейського законодавства та національного законодавства країн ЄС дає можливість опанувати доктринальні підходи та правове регулювання споживчих правовідносин в ЄС; права та обов'язки споживачів в ЄС, передбачені як національним законодавством країн ЄС, так і міжнародними актами; права та обов'язки продавців, надавачів послуг, виконавців робіт; юридичні способи та засоби захисту прав споживачів в ЄС.</p> <p><u>Основними джерелами</u> регулювання захисту прав споживачів в ЄС виступають Директива 2011/83/ЄС про права споживачів, Директива 93/13 про несправедливі умови в договорах зі споживачами, Директива 99/44 Європейського Парламенту та Ради ЄС про продаж товарів споживачам та пов'язані із цим гарантії та ряд інших Директив і Резолюцій.</p> <p>Вивчення європейського законодавства у сфері захисту прав споживачів спрямоване на формування знань з метою забезпечення високого рівня захисту прав споживачів. Підготовка фахових юристів повинна бути спрямована на те, щоб випускники вищих юридичних закладів оволоділи необхідними знаннями до надання правової допомоги споживачам, а також захисту їх прав та законних інтересів у взаємовідносинах з іншими суб'єктами підприємництва з врахуванням норм європейського законодавства у сфері захисту прав споживачів.</p>	

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Захист прав споживачів в ЄС» є поглиблення системи знань щодо правового регулювання відносин у сфері захисту прав споживачів в ЄС, системи прав та обов'язків споживачів в ЄС, особливостей захисту прав споживачів за договорами купівлі- продажу, за договорами про надання послуг в ЄС.

Основними цілями вивчення дисципліни «Захист прав споживачів в ЄС» є формування у здобувачів теоретичного розуміння поняття «споживач» за законодавством ЄС, способів та форм захисту прав споживачів в ЄС, а також вміння застосувати теоретичні знання на практиці, проводити правовий аналіз ситуацій, які потребують відповідного правового вирішення.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу наукових джерел та нормативно-правових актів у сфері захисту прав споживачів в ЄС;

Знання та розуміння професійної діяльності у сфері захисту прав споживачів в ЄС;

Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій з метою ефективного захисту прав споживачів в ЄС;

Здатність працювати в команді;

Здатність діяти на основі етичних міркувань з метою найефективнішого захисту прав споживачів у ЄС.

Фахові компетентності:

Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях порушення прав споживачів;

Здатність застосовувати знання засад споживчого права в ЄС;

Знання і розуміння основ права ЄС у сфері захисту прав споживачів;

Знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм європейського законодавства та національного законодавства країн ЄС у сфері захисту прав споживачів;

Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти порушення прав споживачів;

Здатність аналізувати правові проблеми реалізації прав споживачів, формувати та обґрунтовувати правові позиції щодо захисту порушених прав;

Здатність до критичного та системного аналізу понять споживчого права у ЄС, застосування набутих знань у професійній діяльності;

Здатність до консультування щодо можливих способів захисту прав споживачів в ЄС;

Здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування у сфері захисту прав споживачів;

Здатність до логічного, критичного, системного аналізу нормативно-правових актів у сфері захисту прав споживачів, розуміння їх правового характеру і значення.

Програмні результати:

Проводити збір та інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел споживчого права, включаючи цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження.

Здійснювати презентацію свого дослідження щодо захисту прав споживачів, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження.

Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати та наводити переконливі аргументи щодо захисту прав споживачів в ЄС.

Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг
Розуміти методику процесу правотворення та правозастосування споживчого права в ЄС;

Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих субінститутів споживчого права права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок країн Європейського Союзу.

Демонструвати вміння узагальнювати практику застосування норм споживчого права при порушенні прав споживача

Демонструвати базові вміння виконувати окремі процесуальні функції суб'єктів правозастосування (судді, прокурора, адвоката, правового радника, нотаріуса, слідчого).

Самостійно готувати проекти актів правозастосування у сфері захисту прав споживачів

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	8
семінарські заняття / практичні / лабораторні	4
самостійна робота	78

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
7	081 Право	4	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Модуль I.

Тема 1. Правові основи захисту прав споживачів в ЄС.	2	2	8
Тема 2. Інституційне забезпечення захисту прав споживачів в ЄС.	-	-	12
Тема 3. Правовий статус споживача в ЄС.	2	-	10
Тема 4. Особливості захисту прав споживачів в ЄС за договорами купівлі- продажу.	2	2	11
Тема 5. Реалізація прав споживачів в ЄС за договорами про надання послуг	-	-	15
Тема 6. Відповідальність за порушення законодавства про захист прав споживачів в ЄС.	-	-	11
Тема 7. Юрисдикційна та неюрисдикційна форми захисту прав споживачів в ЄС.	2	-	11
ЗАГ.:	8	4	78

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію
--	--

дисципліни	<p>наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf, а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті, затвердженими Вченою радою Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає <u>обов'язкове</u> виконання всіма здобувачами письмової залікової роботи. На залік виносяться усі теми навчальної дисципліни. Заліковий білет складається із 2 описових завдань, які оцінюються по 15 балів, 2 визначення термінів, які оцінюються по 5 балів, 20 закритих тестових запитань, які оцінюються по 1 балу та розв'язання практичної ситуації, яке оцінюється в 15 балів. Максимальний бал за залікову роботу складає 75.</p> <p>Залік також може проводитися з використанням технологій дистанційного навчання на платформі https://d-learn.pnu.edu.ua. У такому разі залік проводиться у тестовій формі. Структура білета – 75 тестових завдань різної складності, кожне з яких оцінюється у 1 бал.</p>
Семінарські заняття	<p>Система оцінювання семінарських занять визначена п. 2.7., пп. 3.1.1.3., 3.1.1.4 «Методичних рекомендацій до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» (протокол № 13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf</p> <p>Система оцінювання семінарських занять передбачає, що поточні оцінки успішності (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») виставляються під час проведення семінарських занять.</p> <p>Підсумковий бал за семінарські заняття (максимально 25 балів) виставляється здобувачу в кінці семестру за результатами роботи на семінарських заняттях і є середнім арифметичним (заокругленим до сотих) всіх отриманих оцінок за семінарські заняття, помноженим на коефіцієнт 5 (заокругленим до цілого).</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Порядок та організація контролю знань здобувачів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються п. 3.3. «Методичних рекомендацій до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника». https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf</p>

Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю – залік.</p> <p>Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 25 балів) та балу за залікову роботу (максимально 75 балів). Підсумковий бал становить максимально 100 балів (пп.2.7.1. «Методичних рекомендацій до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»).</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Письмові роботи:</u> Планується виконання здобувачами обов’язкової письмової залікової роботи.</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u> Очікується, що здобувачі будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf</p> <p><u>Відвідування занять</u> Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни.</p> <p><u>Неформальна освіта:</u> Визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (редакція 3) https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p>	
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Банасевич І.І. Поняття «споживач» відповідно до законів України та Європейського Союзу. <i>Право і суспільство</i>. 2020. Вип. 2. С. 3-9. 2. Банасевич І.І. Договір у механізмі правового регулювання відносин за участю споживачів. <i>Актуальні проблеми вдосконалення чинного законодавства України</i>. 2022. вип.60. С. 99-108 3. Білоусов Ю. В., Черняк О. Ю. Цивільно-правовий статус споживача у контексті адаптації національного законодавства до законодавства Європейського Союзу: монографія. К.: Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва НАПрН України. 2010. 239 с. 4. Гришко У.П. Захист прав споживачів в Європейському Союзі. Scientific opinions about law and history: collective monograph / Kuzmenko I., Koropatov O., Liubchuk V., Dumanskyi R. etc. International Science Group. Boston : Primedia eLaunch, 2022. 240 p. P.89-112. 5. Гришко У.П. Формування європейського законодавства у сфері захисту прав споживачів. <i>Юридичний науковий електронний журнал</i>. 2023. №8. С. 103-106 6. Дір І.Ю. Основні інституції Європейського Союзу. <i>Науковий вісник Ужгородського Національного Університету .Серія Право</i>. 2024. Випуск 82: частина 3. С.207-213 7. Ханік-Посполітак Р. Ю. Захист прав споживачів у Європейському Союзі / [Ханік-Посполітак Р. Ю.] // <i>Право Європейського Союзу : підручник / за ред. Р. А. Петрова ; Нац. ун-т "Києво-Могилянська академія"</i>. Вид. 10-те, змін. і доповн. Харків : Право, 2021. Тема 15. С. 305-332. 8. Плотнікова М. В., Швагер О. А. Позасудові способи захисту прав споживачів фінансових послуг: адаптація українського законодавства до права Європейського Союзу. <i>Проблеми цивільного та господарського права</i>. 2022. №4. Ч.3. С.102-110. http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2022/4/part_3/18.pdf 9. Правове регулювання сфери захисту прав споживачів у Європейському Союзі та Україні (комплексне порівняльно-правове дослідження)/ Ісічко А., Мінін О., За заг.ред. І.А.Грицяка. К: ТОВ «Атіка Н», 2005. 256с. 	

10. Ханик- Посполітак Р.Ю. Захист прав споживачів у Європейському Союзі. URL:http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/19150/KhanykPospolitak_Zakhyst_prav_spoz_hyvachiv.pdf?sequence=1&isAllowed=y

11. Яворська І., Пристай Р. Захист прав споживачів при укладенні електронних договорів в рамках Європейського Союзу. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право.* 2022. Том 2, №74. <http://visnyk-pravo.uzhnu.edu.ua/article/view/273706/269050>

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках.

1. Гришко У.П. Захист прав споживачів в ЄС: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять здобувачів 4-го курсу денної та заочної форм навчання спеціальності «Право». Електронне видання. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022. 30 с. <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

2. Гришко У.П. Захист прав споживачів в ЄС: методичні вказівки для забезпечення самостійної роботи здобувачів 4-го курсу денної та заочної форм навчання спеціальності «Право». Електронне видання. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2022. 38 с. <https://kcp.pnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy/>

**Викладач: Уляна ГРИШКО,
доцент кафедри цивільного права**